

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры**

УГЛЯНЕЦ
Ангеліна Віктараўна

ТВОРЧАЯ АСОБА РАІСЫ БАРАВІКОВАЙ
Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар А. І. Бельскі

Дапушчана да абароны

«___» _____ 2023 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры
доктар філалагічных навук, прафесар Л. Д. Сінькова

Мінск, 2023

РЭФЕРАТ

Аб’ём дыпломнай работы складае 44 старонкі, выкарыстаных крыніц – 37.

Ключавыя словы: творчая асоба; творчая індывідуальнасць; лірыка; паэзія; паэтка; Р. Баравікова; зборнік; верш; тэкст; паэма.

Аktуальнасць тэмы абумоўлена тым, што дагэтуль не створана манаграфічнай падагульняльнай працы, прысвечанай даследаванню творчасці Р. Баравіковай, а яе асоба і паэзія з’яўляцца значнымі і прэзентабельнымі для сучаснага літаратурнага працэсу, гісторыі беларускай літаратуры.

Мэта даследавання – вызначыць асаблівасці эвалюцыі паэтычнай творчасці Раісы Баравіковай, раскрыць багацце і шматграннасць яе духоўна-мастацкага свету.

Аб’ект даследавання: паэзія Раісы Баравіковай.

Прадмет даследавання: эвалюцыя паэтычнай творчасці Раісы Баравіковай.

Для дасягнення мэты неабходна вырашыць наступныя **задачы**:

1) прааналізаваць навуковыя і літаратурна-крытычныя працы, прысвечаныя творчасці Р. Баравіковай;

2) разгледзець выпрацаваныя падыходы да даследавання і вывучэння творчасці Р. Баравіковай, акрэсліць найбольш эфектыўныя і перспектыўныя шляхі далейшага асэнсавання яе паэзіі і ўвасобленага жаночага вобраза свету;

3) прасачыць эвалюцыю паэзіі Раісы Баравіковай, вызначыць этапы станаўлення і развіцця яе творчай індывідуальнасці;

4) раскрыць сутнасць і аўтарскую рэпрэзентацыю вобразаў-персанажаў, мастацкія адметнасці паэмы “Барбара Радзівіл”;

5) даследаваць вобразна-выяўленчыя сродкі і індывідуальны стыль паэткі.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, канкрэтна-аналітычны, герменеўтычны, параўнальна-тыпалагічны, біяграфічны.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У паэзіі Раісы Баравіковай створаны адметны жаночы лірычны характар, якому, у адрозненне ад актыўнага і рацыянальнага мужчынскага пачатку, уласцівы пачуццёвасць, мяккасць, абвостраная трывога за ўсё жывое ў свеце, дабрыня і ахвярнасць, прага суладдзя і прыгажосці.

Практычная значнасць. Высновы і матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай і сярэдняй адукацыі.

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы составляет 44 страницы, использованных источников – 37.

Ключевые слова: творческая личность; творческая индивидуальность; лирика; поэзия; поэтесса; Р. Боровикова; сборник; стихотворение; текст; поэма.

Актуальность избранной темы обусловлена тем, что до сих пор не создано монографического обобщающего труда, посвященного исследованию творчества Р. Боровиковой, а её личность и поэзия являются значительными и презентабельными для современного литературного процесса, истории белорусской литературы.

Цель исследования – определить особенности эволюции поэтического творчества Раисы Боровиковой, раскрыть богатство и разнообразие её духовно-художественного мира.

Объект исследования: поэзия Раисы Боровиковой.

Предмет исследования: эволюция поэтического творчества Раисы Боровиковой.

Для достижения цели необходимо решить следующие **задачи**:

- 1) проанализировать научные и литературно-критические работы, посвященные творчеству Р. Боровиковой;
- 2) рассмотреть разработанные подходы к исследованию и изучению творчества Р. Боровиковой, наметить наиболее эффективные и перспективные пути дальнейшего осмысления её поэзии и воплощенного женского образа мира;
- 3) проследить эволюцию поэзии Р. Боровиковой, определить этапы становления и развития её творческой индивидуальности;
- 4) раскрыть сущность и авторское воплощение образов-персонажей, художественные особенности поэмы «Барбара Радзивилл»;
- 5) исследовать изобразительные средства и индивидуальный стиль поэтессы.

Методы исследования: культурно-исторический, конкретно-аналитический, герменевтический, сравнительно-типологический, биографический.

Полученные результаты и их новизна. В поэзии Раисы Боровиковой создан самобытный женский лирический характер, которому, в отличие от активного и рационального мужского начала, свойственны чувственность, мягкость, острая тревога за все живое на свете, доброта и жертвенность, стремление к гармонии и красоте.

Практическая значимость. Итоги и материалы исследования могут быть использованы в практике преподавания белорусской литературы в учреждениях высшего и среднего образования.

REFERAT

The volume of the thesis is 44 pages, the list of used sources – 37.

Key words: creative person; creative individuality; lyrics; poetry; poetess; R. Borovikova; collection of poems; text; poem.

The relevance of the chosen topic is due to the fact that there has not yet been created a monographic generalizing work devoted to the study of the work of R. Borovikova, and her personality and poetry are significant and presentable for the modern literary process, the history of Belarusian literature.

The purpose of the study is to determine the features of the evolution of the poetic work of Raisa Borovikova, to reveal the richness and diversity of her spiritual and artistic world.

Object of research: poetry of Raisa Borovikova.

Subject of study: the evolution of the poetic work of Raisa Borovikova.

To achieve the goal, it is necessary to solve the following tasks:

1) to analyze scientific and literary-critical works devoted to the work of R. Borovikova;

2) to consider the developed approaches to the research and study of the work of R. Borovikova, to outline the most effective and promising ways to further comprehend her poetry and the embodied female image of the world;

3) trace the evolution of R. Borovikova's poetry, determine the stages of formation and development of her creative individuality;

4) reveal the essence and the author's embodiment of images-characters, the artistic features of the poem "Barbara Radziwill";

5) explore the visual means and the individual style of the poetess.

Research methods: cultural-historical, concrete-analytical, hermeneutical, comparative-typological, biographical.

The results obtained and their novelty. In the poetry of Raisa Borovikova, an original female lyrical character is created, which, unlike the active and rational male principle, is characterized by sensuality, softness, acute anxiety for all life in the world, kindness and sacrifice, striving for harmony and beauty.

Practical significance. The results and materials of the study can be used in the practice of teaching Belarusian literature in institutions of higher and secondary education.